

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci zložiteľa **E. a.s. v likvidácii, H.**, v mene ktorého koná likvidátor I., a.s., H., **o prijatie veci do úschovy súdu v prospech príjemcu Š. A., P.**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 26 U 190/2012, o určenie miestnej príslušnosti, takto

r o z h o d o l :

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 26 U 190/2012 je miestne príslušný **Okresný súd Prešov**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov predložil vec vedenú pod sp. zn. 26 U 190/2012 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o miestnej príslušnosti vo veci úschovy zložiteľa E. a.s. v likvidácii, H., v mene ktorej koná likvidátor I., a.s., H., pre príjemcu A. Š., bytom P., podľa § 105 ods. 2 a § 11 ods. 3 O.s.p. na rozhodnutie o určení, ktorý súd vec prejedná a rozhodne, a to z dôvodu, že lustráciou v Registri obyvateľov súd zistil, že pobyt príjemcu je mimo územia Slovenskej republiky, a preto chýbajú podmienky miestnej príslušnosti podľa § 88 ods. 1 písm. m/ O.s.p., ktorá je výlučná pri konaní o úschovách.

V predmetnej veci zložiteľ podal návrh na prijatie do úschovy zo dňa 7.11.2012 na Okresný súd Prešov z dôvodu, že zložiteľ v súlade so zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Obchodným zákonníkom vykonal na základe rozhodnutia Valného zhromaždenia spoločnosti zmenu podoby zaknihovaných akcií na listinné. Podľa § 214 ods. 5 Obchodného zákonníka

spoločnosť E., a.s. v likvidácii vyhlásila akcie akcionárov, ktorí si nevyzdvihli napriek výzve listinné akcie ani v dodatočnej lehote za neplatné a tieto predala. Výťažok z predaja týchto akcií po započítaní pohľadávok spoločnosti, ktoré jej vznikli v súvislosti s vyhlásením akcií za neplatné a s predajom má spoločnosť bez zbytočného odkladu vyplatiť dotknutej osobe, ktorej akcie boli vyhlásené za neplatné alebo výťažok uloží do súdnej úschovy podľa osobitného predpisu. V danej veci príjemca, teda A. Š. bola akcionárom zložiteľa, na základe čoho má pohľadávku voči zložiteľovi, predstavujúcu podiel na výťažku z predaja akcií. Zložiteľ dňa 22.6.2006 poukázal výťažok z predaja, a to sumu 610 Sk (20,25 €) pre príjemcu A. Š., bytom P., šekovou poukážkou na adresu podľa údajov zo zákonnej evidencie zaknihovaných cenných papierov – zoznamu akcionárov, ktorý zložiteľ obdržal od Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. pri zrušení emisie zaknihovaných cenných papierov. Veriteľ si z dôvodov zložiteľovi neznámych riadne poskytnuté plnenie neprevzal, čím podľa § 568 Občianskeho zákonníka vzniká situácia, keď dlžník nemôže splniť svoj záväzok veriteľovi.

Z obsahu spisu vyplýva, že príjemca A. Š. má podľa lustrácie Registri obyvateľov miesto pobytu od 2.3.2005 J., Česká republika.

Podľa § 88 ods. 1 písm. m/ namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v ktorého v obvode je miesto plnenia, ak ide o konanie o úschovách; ak sú miesta plnenia v obvode niekoľkých súdov, je na konanie o úschovách príslušný súd, ktorý najskôr začne konanie.

V zmysle uvedeného ustanovenia v konaní o úschovách je miestna príslušnosť súdu určená ako výlučná a spravuje sa miestom plnenia. Keďže v predmetnej veci je miesto plnenia v sídle označeného príjemcu, teda J., Česká republika, mimo územia Slovenskej republiky, nie sú dané podmienky miestnej príslušnosti, a preto je potrebné miestnu príslušnosť určiť postupom podľa § 11 ods. 3 O.s.p.

Podľa § 11 ods. 1 O.s.p. konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Podľa § 11 ods. 3 O.s.p., ak ide o vec, ktorá patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú alebo ich nemožno zistiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky určí, ktorý súd vec prejedná a rozhodne.

V tomto ustanovení je zakotvená zásada, podľa ktorej sa má konanie uskutočňovať na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný, čo znamená, že zákon určuje konkrétne kritéria, a to v § 9 pre založenie vecnej príslušnosti a v § 84 a nasl. pre založenie miestnej príslušnosti. I keď zákon stanovuje všeobecné a osobitné kritéria na určenie miestnej príslušnosti, môže nastať situácia, že podmienky miestnej príslušnosti úplne chýbajú alebo ich nemožno zistiť. V takom prípade, ak je inak daná právomoc súdov Slovenskej republiky, je Najvyšší súd Slovenskej republiky oprávnený určiť, ktorý súd vec prejedná a rozhodne s tým, že ustanovenia o vecnej príslušnosti musia byť zachované.

Podľa § 185a ods. 1 O.s.p. na súde možno zložiť do úschovy peniaze, cenné papiere a iné hnutelné veci, hodiace sa na úschovu za účelom splnenia záväzku. V zmysle tohto ustanovenia účelom úpravy konania o úschovách je ochrana a zabezpečenie práv dlžníka, ktorý chce splniť svoj dlh riadne a včas a existujú dôvody na strane veriteľa, ktoré tomu bránia. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi zložiteľom a príjemcom existuje právny vzťah, na základe ktorého príjemca bol akcionárom zložiteľa a pohľadávka voči zložiteľovi predstavuje podiel na výťažku z predaja akcií v sume 20,25 €, ktorú zložiteľ dňa 22.6.2006 poukázal príjemcovi s tým, že príjemca ako veriteľ si riadne poskytnuté plnenie neprevzal a tak zložiteľ tvrdí, že podľa § 568 Občianskeho zákonníka vznikla situácia, keď nemôže splniť svoj záväzok veriteľovi. Subjekty tohto právneho vzťahu majú sídlo na území členských štátov Európskej únie a pri určení právomoci Slovenských súdov na konanie o úschove, účelom ktorého je splnenie záväzku je potrebné vychádzať z Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. a/ Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte v zmluvných veciach na súde, podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby.

V predmetnej veci na základe zmluvného vzťahu príjemca bol akcionárom zložiteľa, na základe čoho má pohľadávku voči zložiteľovi, ktorá predstavuje podiel na výťažku z predaja akcií vo výške 20,25 €. Návrh na prijatie do úschovy, ktorý podal zložiteľ na Okresnom súde Prešov, bol podaný na základe zmluvného vzťahu medzi zložiteľom a príjemcom, čím je daný predmet žaloby v zmysle tohto nariadenia, ktorý vyplýva zo zmluvného vzťahu a je možné dospieť k záveru, že podľa článku 5 nariadenia je možné osobu z bydliskom na území členského štátu žalovať v druhom členskom štáte, a to podľa miesta zmluvného plnenia. Preto za žalobu v zmysle článku 5 ods. 1 písm. a/ tohto nariadenia, ktorej predmetom je zmluvné plnenie, treba považovať aj návrh na prijatie poskytnutého zmluvného plnenia do úschovy súdu, za účelom splnenia záväzku toto plnenie vrátiť a keďže ide o plnenie dodané do miesta v Slovenskej republike, je na konanie o úschove daná právomoc Slovenských súdov.

V zmysle § 88 ods. 1 písm. m/ O.s.p. namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého je miesto plnenia, ak ide o konanie o úschovách a v danom prípade treba za miesto plnenia pri odovzdaní peňazí príjemcovi považovať sídlo označeného príjemcu, ktoré podľa zistenia súdu sa nachádza mimo územia Slovenskej republiky (Jablonec nad Nisou) na území Českej republiky, a preto chýbajú podmienky pre určenie výlučnej miestnej príslušnosti súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 11 ods. 3 O.s.p. rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 26 U 190/2012 je miestne príslušný Okresný súd Prešov s prihliadnutím na hospodárnosť konania a aj na skutočnosť, že na tomto súde bol podaný návrh na prijatie do úschovy, keďže zložiteľ označil príjemcu so sídlom P., v ktorého obvode zložiteľ aj poskytol príjemcovi plnenie vo výške 20,25 € ako výťažok z predaja akcií, ale nedošlo k prevzatiu riadne poskytnutého plnenia, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky určil miestnu príslušnosť na tom súde, na ktorom bol aj návrh na prijatie do úschovy podaný, a to na Okresný súd Prešov.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. novembra 2013

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková